

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
6/06/2025**

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

(Ενδεικτικές απαντήσεις)

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1.

α. ΣΩΣΤΟ

β. ΛΑΘΟΣ

γ. ΣΩΣΤΟ

δ. ΛΑΘΟΣ

ε. ΛΑΘΟΣ

A2. Σωστή απάντηση: β.

A3. Σωστή απάντηση: γ.

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B1.

σελ. 142 – 143.

Το Α.Ε.Π. είναι ένα μέγεθος που μας πληροφορεί για την οικονομική ευημερία μιας χώρας. Το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. μετρά το βιοτικό επίπεδο της χώρας.

Όμως, παρά τη σπουδαιότητα και χρησιμότητά του το Α.Ε.Π. παρουσιάζει ατέλειες και αδυναμίες, οι οποίες οφείλονται σε πολλές αιτίες. Οι σπουδαιότερες είναι:

α) **Το Α.Ε.Π. δεν περιλαμβάνει την αξία της παραγωγής που αφορά στην ιδιοκατανάλωση, γιατί αυτή δε γίνεται αντικείμενο αγοραπωλησίας.** Για παράδειγμα, το φαγητό που μαγειρεύει μια νοικοκυρά στο σπίτι δε διαφέρει καθόλου από το φαγητό ενός εστιατορίου. Και όμως, η προστιθέμενη αξία, με το μαγείρεμα που γίνεται στο σπίτι, δεν υπολογίζεται στο Α.Ε.Π.

β) **Το Α.Ε.Π. είναι ποσοτικός και όχι ποιοτικός δείκτης.** Η βελτίωση της ποιότητας, όταν δεν εκφράζεται στην τιμή, δεν καταγράφεται στο Α.Ε.Π. Η ποιότητα, όμως, είναι εξίσου σημαντικός παράγοντας με την ποσότητα. Είναι σημαντικό επίσης να αναφερθεί ότι η ποιότητα ζωής, που προέρχεται, για παράδειγμα, από την καθαρή ατμόσφαιρα, είναι ουσιώδης παράγοντας για την υγεία και την πιθανή διάρκεια της ζωής, δεν περιλαμβάνεται όμως, δυστυχώς, στους υπολογισμούς του Α.Ε.Π.

γ) **Το Α.Ε.Π. αγνοεί τη σύνθεση και την κατανομή της παραγωγής.** Το Α.Ε.Π. εκφράζει το μέγεθος παραγωγής αλλά όχι και τη σύνθεση, δηλαδή το είδος των αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται. Η ευημερία όμως μιας οικονομίας σίγουρα επηρεάζεται, αν, για παράδειγμα, το ποσοστό παραγωγής που αντιπροσωπεύει πολεμικά αγαθά μεταβληθεί εις βάρος της σχέσης με τα καταναλωτικά αγαθά. Ένας άλλος παράγοντας που επηρεάζει την οικονομική ευημερία των πολιτών, αλλά δεν εκφράζεται στο Α.Ε.Π., είναι η κατανομή της παραγωγής (εισοδήματος) ανάμεσα στα μέλη μιας οικονομίας. Η κατανομή αυτή όμως, αν βελτιώνεται ή χειροτερεύει, επηρεάζει θετικά ή αρνητικά αντίστοιχα τη ζωή των πολιτών. Όσο πιο ισομερής είναι η κατανομή του Α.Ε.Π. τόσο πιο ψηλό θεωρείται το βιοτικό επίπεδο μιας χώρας, γιατί μικραίνει το χάσμα μεταξύ πλούσιων και φτωχών.

δ) **Το Α.Ε.Π. δεν συμπεριλαμβάνει την αξία των αγαθών και υπηρεσιών της παραοικονομίας.** Παραοικονομία είναι το μέρος της οικονομικής δραστηριότητας το οποίο αποκρύπτουν οι πολίτες από το κράτος, είτε επειδή θέλουν να αποφύγουν τη φορολόγησή της είτε επειδή είναι παράνομη, όπως λαθρεμπόριο, ναρκωτικά κτλ. Όλες αυτές οι οικονομικές δραστηριότητες δεν καταγράφονται στο Α.Ε.Π. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι οι ατέλειες αυτές του Α.Ε.Π. κάνουν προβληματική και τη σύγκριση του βιοτικού επιπέδου μεταξύ διαφόρων κρατών. Το μέγεθος της παραοικονομίας, για παράδειγμα, διαφέρει από χώρα σε χώρα, άρα και οι συγκρίσεις είναι προβληματικές

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΠΟΣΟΤΗΤΩΝ	ΑΓΑΘΟ X	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΑΓΑΘΟΥ X
A	0	; 160	
			; 0.5
B	80	120	
			1
Γ	; 120	80	
			2
Δ	140	; 40	
			; 4
E	150	0	

Γ1. Εφόσον είναι γνωστό ότι όταν όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές απασχολούνται στην παραγωγή του X, τότε η οικονομία παράγει 160 μονάδες του Ψ, στο συνδυασμό A, το $\Psi = 160$.

Με τη βοήθεια των τύπων της σελ. 21, το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X μεταξύ των συνδυασμών A – B θα είναι: $ΚΕ_x = (\Delta\Psi / \Delta X) = [(160-120) / (80-0)] = 40 / 80 = 0.5$.

Αντιστοίχως, επειδή το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X μεταξύ των συνδυασμών B – Γ είναι 1: $ΚΕ_x = (\Delta\Psi / \Delta X) = [(120-80) / (X-80)] = 1 \Rightarrow X = 120$.

Αντιστοίχως, επειδή το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X μεταξύ των συνδυασμών Γ – Δ είναι 2: $ΚΕ_x = (\Delta\Psi / \Delta X) = [(80-\Psi) / (140-120)] = 2 \Rightarrow \Psi = 40$.

Με τη βοήθεια των τύπων της σελ. 21, το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X μεταξύ των συνδυασμών Δ – E θα είναι: $ΚΕ_x = (\Delta\Psi / \Delta X) = [(40-0) / (150-140)] = 40 / 10 = 4$.

Γ2. Με τη βοήθεια ενδιάμεσων συνδυασμών, προκύπτουν τα εξής:

α.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΠΟΣΟΤΗΤΩΝ	ΑΓΑΘΟ X	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΑΓΑΘΟΥ X
A	0	160	
A'	40	;	0.5
B	80	120	

Επειδή το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X μεταξύ των συνδυασμών B – Γ είναι 0.5: $ΚΕ_x = (\Delta\Psi / \Delta X) = [(160-\Psi) / (40-0)] = 0.5 \Rightarrow \Psi = 140$. Αυτό σημαίνει ότι η οικονομία για $X=40$ έχει μέγιστη παραγωγή $\Psi=140$. Συνεπώς, ο συνδυασμός είναι **ανέφικτος** ($140 < 150$) και δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί με τους παραγωγικούς συντελεστές που διαθέτει. Βρίσκεται εκτός/ έξω/ δεξιά της ΚΠΔ. (Θα μπορέσει να πραγματοποιηθεί εάν βελτιωθεί η τεχνολογία, αυξηθούν οι συντελεστές παραγωγής ή γίνει συνδυασμός τους.)

β.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΠΟΣΟΤΗΤΩΝ	ΑΓΑΘΟ X	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΑΓΑΘΟΥ X
Γ	120	80	
Γ'	130	;	2
Δ	140	40	

Επειδή το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X μεταξύ των συνδυασμών Γ– Δ είναι 2: $ΚΕ_x = (\Delta\Psi / \Delta X) = [(80-\Psi) / (130-120)] = 2 \Rightarrow \Psi = 60$. Αυτό σημαίνει ότι η οικονομία για $X=130$ έχει μέγιστη παραγωγή $\Psi=60$. Συνεπώς, ο συνδυασμός είναι **εφικτός** ($60 > 50$) και δείχνει υποαπασχόληση όλων ή μερικών παραγωγικών συντελεστών, βρίσκεται μέσα/ εντός/ αριστερά της ΚΠΔ. [θα μπορέσει να γίνει άριστος εάν όλοι οι συντελεστές παραγωγής λειτουργήσουν πλήρως και αποδοτικά (ορθολογικά).]

Γ3. $160 - 50 = 110$. Άρα:

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΠΟΣΟΤΗΤΩΝ	ΑΓΑΘΟ X	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΑΓΑΘΟΥ X
B	80	120	
B'	;	110	1
Γ	120	80	

Επειδή το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X μεταξύ των συνδυασμών B – Γ είναι 1: $ΚΕ_x = (\Delta\Psi / \Delta X) = [(120-110) / (X-80)] = 1 \Rightarrow X = 90$. Αυτό σημαίνει ότι θυσιάζονται 90 μονάδες από το αγαθό X για να παραχθούν οι **τελευταίες** 50 μονάδες του αγαθού Ψ.

Γ4. Το κόστος ευκαιρίας του X θα αυξάνεται.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΠΟΣΟΤΗΤΩΝ	ΑΓΑΘΟ X	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΑΓΑΘΟ $\Psi' = \Psi + (50\% * \Psi)$
A	0	160	$160 + (0,5 * 160) = 240$
B	80	120	$120 + (0,5 * 20) = 180$
Γ	120	80	$80 + (0,5 * 80) = 120$
Δ	140	40	$40 + (0,5 * 40) = 60$
E	150	0	0

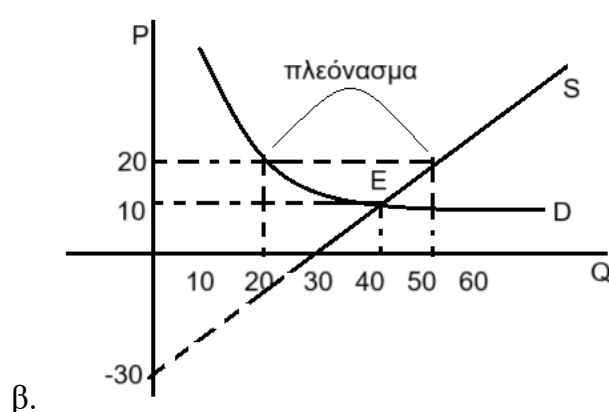
ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Για να βρούμε την ισορροπία, $Q_D=Q_S \Rightarrow 400/P = 30+P \Rightarrow 30P + P^2 = 400 \Rightarrow P^2+30P-400 = 0$ άρα $\Delta=2500>0$ και $P_{1,2} = 10$ (δεκτή) και -40 (απορρίπτεται). Συνεπώς, $Q_0=40$.

Δ2.

α. Πλεόνασμα = 30 $\Rightarrow Q_S - Q_D=30 \Rightarrow (30+P) - (400/P)=30 \Rightarrow P_K = 20$.

Δ3.

α. Επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού = πλεόνασμα * $P_K = 30 * 20 = 600$ €.

β. έσοδα πώλησης = πλεόνασμα * 15 = $30 * 15 = 450$ €.

Τελική ΚΕ = $600 - 450 = 150$ €.

Δ4.

Αρχική $\Sigma\Delta = P_0 * Q_0 = 40 * 10 = 400$ €.

Τελική $\Sigma\Delta = P_K * Q_{DK} = 20 * 20 = 400$ €.

Η $\Sigma\Delta$ δεν μεταβάλλεται, ($\Delta(\Sigma\Delta) = 0$) μετά την παρέμβαση του κράτους κι αυτό συμβαίνει λόγω της μορφής της καμπύλης ζήτησης. Είναι ισοσκελής υπερβολή και η $\Sigma\Delta$ παραμένει σταθερή σε όλο το μήκος της.